

Če tako besedovanje Dunajskih časnikov o ljudovladi ni prismojeno kričanje, je vsaj presmešna komedija, ki se misliti more le — pod sedanjo sistema!

Mnogovrstne novice.

* *Kakor Magjari častijo Turke, tako Turki častijo Magjare.* Dokaz te burke je, da prileti kmalu 80 Turških ordenov iz Carigrada, katere dobijo prvaki Magjarski, magnati in državni poslanci. Al ta ploha Turških ordenov ne zadostuje še Magjarom, kajti še zmirom pošiljajo v Carigrad imena tacih, katere je treba odlikovati.

* *Na trihinosi, tisti strašni boleznii, katero človek dobi po suhem mesu ali mesenih klobasah, narejenih z mesom prešičev, ki so bolni bili za trihinami, to je, nekimi glistami, ikram podobnimi, je v Lipskem (Leipzigu) unidan prav nevarno zbolelo nad 90 osób. Lipsko „društvo gospodinj“ je dobilo te klobase iz nekega vnanjega kraja, razdelilo te klobase svojim udom, in tako bolezen na Lipskem zatrosilo.*

Naši dopisi.

Iz Rusije 3. nov. 7. — V poslednjem pismu sem omenil, da tukaj vemo, da so Magjari konfiskovali Ruske železnocestne šine; priobčiti moram, da Magjari so zadržali tudi 300 Ruskih delavcev, večidel Nemcev in Lahov, ki so se čez Ogersko peljali na delo železne ceste v Rumunijo. Ko je telegraf raznesel to novico po Rusiji, so Rusi drug družega začeli prašati, k čemu ima Rusija svojega poslanca na Dunaji in generalnega konsula v Peštu? Razen Magjarov pa ima Avstrija še druge „zveste“ sinove. Poslušajte, kako Poljaci skrbijo za blagor Avstrije! D. J. Ilovajski, slavni Ruski arheolog in zgodovinar, člen vseh Ruskih učnih društev, izgotovlja za izdanje zdaj drugi del svoje „Staro-ruske“ zgodovine; v tem delu se veliko govori o mestu Galiču, stolici Rusko-Gališke velike knježevine. On je želel sam videti staro Gališko stolico ter se je odpravil konec septembra s popotnim listom v Galicijo. V Galiču je on odložil svojo popotno torbico v gostilnici ter se je odpravil v bližnji farovž, ker je menil, da duhoven mu bo najbolje postregel s starinami. Zmotil se je! Poljski župnik Marijan Matkovski ga je prav suho sprejel, na vsako prašanje odgovorivši, da nič ne vé ter mu na zadnje velel, obrniti se za starine do Rusinskega župnika Markoniča. Med tem, ko je Markonič Ilovajskemu kazal cerkve in razvaline starih zidov in grada, je Poljski župnik na noge spravil vso policijo in žandarmerijo mesta Galiča. Ko se Ilovajski vrne v gostilnico, ga primeta dva žandarma na vratih, prišel policijski komisar in mestni župan ter za njim druhal naroda. Pri odprtih durih so začeli oberati Ilovajskega; stresli so iz torbice vse njegove reči na tla, slekli mu sukno in jopič, hlače, čevlje, obrnili so na robe vse žepe. Ker družega niso pri njem nič našli, vzeli so njegov popotni list in dvoje pisem, zaprli so ga pod žandarsko stražo ter šli pisat protokol. Drugi dan so ga z žandarjem odpravili v Stanislavov ter tam ponovili obiranje. Iz Stanislava so ga poslali z žandarmom v Lvov, kjer se je obiranje v tretjič ponovilo. Ilovajski je prosil v Galiču, v Stanislavu in v Lvovu, naj mu dovolé telegrafirati na Dunaj na poslanstvo in k učenim znancem, al zastonj! Zaprli so ga v temno, mokro ječo. Še le drugi dan je zvedel o nesreči Ilovajskega vrednik časopisa „Slovo“ ter s tem, da je za poroka za-nj se oglasil, osvobodil ga iz ječe. — Pač nesramno predrzni so Poljaki! Ko bi se kaj

tacega zgodilo tam kje v srednji Afriki, rekli bi: „da surovi so divjaki!“ A ker se je to zgodilo v deželi omikanega naroda, prašamo zopet: čemu ima Rusija svojega poslanca na Dunaji in konzule v družih Avstrijskih mestih? Ta dogodek je silno vznemiril Rusko občestvo. Vsa učena društva, katerih člen je Ilovajski, so imela po tej dogodbi posebne seje: Arheološko-gičeskoje Obščestvo, Obščestvo Drevnje-Ruskago Iskustva, Imperatorskoje Obščestvo Jestestvenoznanja, Antropologiji, Etnografiji, Imperatorskoje Moskovskoja Obščestvo Istoriji i Drevnostej, in druga društva se sklenila v posebnih sejah poslati državnemu kancelarju Gorčakovu pisma s prošnjo, da bi se on potegnil zu Ruske učenjake, kedar potujejo po Avstriji. Lepo čast so Poljaki naredili Avstriji!

V bitvi pod Karsom v Aziji 15. oktobra po naših oficijalnih sporočilih je položilo orožje 9400 Turkov, 7 paš in 280 družih oficirjev, vzeli so ves Turški stan, 42 topov, celo goro družega orožja in vojnih stvari; vse to se je skazalo za Angleško blago: puške, topovi, vozovi, oprava konj, celó matike, sekire in lopate imajo marke Angleških fabrik. 24. in 28. oktobra v bitvah pri Gornjem Dobnjaku in pri Telišu je položilo orožje 13 taborov pešcev in 5 eskadronov konjnikov, tedaj do 7000 mož, dve paši in 200 družih oficirjev in — med vjetimi so 3 Angleži in 1 Francoz v oficirski obleki. Magjarski in Dunajski turkofili, ki so tako slavo peli „velikim zmagam“ Turškim takrat, ko zmag nikakoršnih ni bilo, imajo zdaj lep primer onih zmag.

S prevožnjo žita po železnicah je taka nadloga, da je vlada te dni naročila v domačih Ruskih fabrikah, kakor hitro je mogoče, narediti še 10.000 tovarnih vagonov in 170 parovozov.

Anglija je podkupila, kolikor jej je bilo mogoče, Ruskih časopisov. „Golos“ in „Birževija Vedomosti“ posebno delata za Angleške šterlinge. Kdor čita samo ta dva časopisa, mora misliti, da Turki so najpoštenjši in najbolj liberalni, modri, hrabri narod na svetu; Rusija pa je revica, katero so panslavisti zapletli v tako vojsko, kateri ona ni kos; ona bi se morala priznati, da ni vredna, da bi Turkom opanke vezala na njihove viteške noge! „Golos“ in „Birževija Vedomosti“ pa sta prekanjena kakor lisica. Takih misli ona dva ne razvijata v vvodnih člankih; njeni vvodni članki so vselej polni najbolj goreče ljubezni do domovine, ona poveljučeta Turčijo in sramotita Rusijo le v dopisih iz Male Azije, iz Bulgarije in iz Carigrada, katere dopise pa kujeta v Petrogradu. Kako jima pojde ta stvar dalje izpod rok, ne vemo, zakaj 1. novembra je car izdal ukaz, da pod vsemi dopisi gledé vojske mora biti podpisano polno imé dopisnika, a sporočila o ubitih in ranjenih se smejo tiskati samo kot kopije sporočil oficijalnih. Povod k temu ukazu je dala nesramnost imenovanih vredništev, s katero sta ona sporočala, da je general Gurko bil pri Telišu pobit, ravno tisti dan, ko je pri Telišu sijajno zmagal in prisilil Turke položiti orožje.

Iz Trsta 10. nov. — Dalje čez meje Tržaškega mesta in okolice njegove utegne slovanske rodoljube zanimati novica, da je v občnem zboru političnega našega društva „Edinost“ 4. dne t. m. sklenjeno bilo, priprave delati za zidanje narodnega doma. Predlog je bil soglasno sprejet. Meni sicer ni jasno, kaj je poročevalec gosp. Dolinar hotel s tem reči, da so Tržaški Slovenci, od družih sosedov (katerih?) odločeni, kakor da bi bili obzidani s „Kitajskim zidom“, al naj je mislil kakor koli je hotel in se morebiti le slabo izrazil, ideja, napraviti si lastni národni dom, je lepa in hvalevredna. Naj bi se le tudi brez težin izvršila in ne bi